

de la matèria fosa que enclougué en son interior; ab el transcurs dels segles la fredor de l'escorça anà invadint las capas inferiors, y aleshoras el núcleu líquid va contraures paulatinament; l'escorça, en aquest estat las cosas, tingué d'abraçar ab la mateixa àrea un còs de volum cada dia més petit, y necessàriament tingué de perdre sa forma quasi esfèrica, si's té en compte que aquesta és la figura que ab menys superfície circumscriu major volum; precisament el tetraedre té la propietat contrària, puix és el còs regular que ab major àrea comprèn menys espay.

Ajudat de molts altres raciocinis que fóra llarch enumerar, Lowthian Green, ocupantse del sistema d'Elie de Beaumont, aventura l'idea de que la terra, al refredarse, ha degut, per contracció, adoptar una forma polièdrica més senzilla que la suposada en l'enginyosa teoria de la red pentagonal, y, gracias a un fenomen semblant a la cristallisació, ha pres una forma més o menys tetraèdrica.

Molts experiments comprovàn aquesta manera de veure, com, per exemple, l'aixafament d'un tub cilíndric que ab molta freqüència pren una secció triangular. La realitat de las cosas sembla també confirmar aquesta teoria.

Las quatre caras del tetraedre en qüestió estarian formadas com és fàcil observar en una esfera terrestre: una per las regions boreals, ahont s'hi troba un gran mar ab profunditats fins de 4,000 metres, com demostrà Nansen; la segona, per l'Atlàntich; la tercera, per la depressió Úral-caspiana junt ab el mar Indich, y la quarta pel Pacífich.

Segons això, el pol Sur deuria esser un vèrtex, cosa que comprova'l continent antàrtich ab sas altas montanyas y las Américas, Europa ab Africa y Assia ab Australia, las tres arestas que concorren en aquest vèrtex. Notis que totas ellas presentan una verdadera torció deguda a la rotació dels vèrtex superiors del tetraedre en l'època en que no s'havia consolidat d'un modo definitiu la forma de la crosta terrestre.

Aquesta manera de veure sembla com-

provada per algunas medicions de la llargada del pèndul en diferents illas de l'Atlàntich y Pacífich. Ditas mesuras acusan una aproximació del nivell del mar cap a l'eje en dits paratges, traduïda per un augment en el valor de la gravetat. Un fenomen invers ha sigut comprovat en els grans macissos montanyosos que forman las arestas ja citadas del tetraedre. Aquests dos fets incontestables no admeten, per avuy, altra interpretació.

FRANCISCO NOVELLAS

SECCIÓ OFICIAL

Sessió del 14 d'Abril de 1901. — Oberta la sessió, el secretari llegeix l'acta anterior, que és aprovada. El tesorer, J. Mas de Xaxars, llegeix l'estat de comptes, que es aprovat. El soci en Salvador Maluquer llegeix un fragment d'una carta del delegat a Poitiers, M. G. de Lapouge, en que dóna algunas instruccions pera recullir insectes y enviarne a l'estranger. A continuació, dit soci llegeix el catàlech dels Hemípters observats per ell a Catalunya, principalment en la Costa de Llevant y vores del Besòs. El Sr. Novellas dóna compte d'una excursió verificada per las pasadas vacances de Pasqua, en companyia d'en Salvador Maluquer y del infrascrit, al Fraje Blanch. En aquesta excursió pogué recullir sis o set especies d'euforbias, un *Latyris*, y varis *Herobiums*, entre altres el *H. moschatum*; en total, unas trenta especies de plantas. En Salvador Maluquer y l'infrascrit feren una important cullita d'Himenòpters, dípters y algún coleòpter.

Dóna també compte'l Sr. Maluquer (D. Salvador), de dos excursions fetas durant les últimes festes. La primera's feu al Vallès, formant l'expedició's socis D. Pere Antiga, Dr. D. Joan Comabella, en S. Maluquer y l'infrascrit. L'excursió consistí en atravessar la part del Vallès, compresa entre Masnou y Montmeló: els entomòlechs pogueren recullir interes-

sants espècies de Coleòpters, Himenòpters y Dípters, ademés d'algun Hemípter. Recullírem, ademés, alguns crustacis d'aigua dolça (*Gammarus pulex*, Degeen, *Asellus aquaticus*, Geof.), algunes *Limnæas*, *Physas* y *Ancylus*, entre altres el *A. simplex*, y *A. strictus*, Brt. En conjunt, l'excursió fou molt profitosa.

L'altra excursió la feren en S. Maluquer y l'infascrit a Can Tunis. D'insectes en recullíren pòchs, algun Himenòpter y algun Dípter. En cambi, se recullíren unas 10 espècies de moluscos d'aigua dolça (*Ammicola similis*, *Limnæa acutalis*, L., *truncatula*, *Physa Saint-Simonis*, *Pisidium casertanum*, etc.) y ademés algun de terrestre (*Succinea Pfeifferi*, *Helix pulchella*, *Achatina acicula*).

El soci en Rosendó Fàbregas presenta com a soci protector a D. Víctor Serra, que és admès. No haventhi res més que tractar, el senyor president aixeca la sessió a la una. — *El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

Sessió del 4 de Maig de 1901. — Oberta la sessió pel senyor president D. Antoni Novellas, el secretari llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada. L'infascrit llegeix una llista, enumeració de las espècies que forman la fauna d'aigua dolça de l'*Estany de Remolà* y Prat de Llobregat, citantne varias de batracis, peixos, crustacis, aràcnits, moluscos, etc. A continuació s'acorda fer imprimir el Reglament y enviarlo a cada soci, y entitat ab que's tingui establert cambi.

A proposta de l'infascrit, se nombra per unanimitat soci correspondent a Madrid al Dr. D. Ignasi Bolívar. El Sr. Mas de Xaxars presenta com a numerari a don Joseph Estalella, que és admès. També's nombra soci correspondent a Prat de Llobregat, a D. Ramon Roigé, farmacèutich. No haventhi res més que tractar, el senyor president aixeca la sessió a las cinch de la tarde. — *El secretari*, JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU.

BIBLIOGRAFIA

OBRAS REBUDAS PERA LA BIBLIOTECA

De D. Joseph Pardo:

Serie importante de las plantas aragonesas espontáneas, especialmente de las que habitan la parte meridional, por F. Loscos y J. Pardo.

De D. A. Gredilla:

Estudio de los meteoritos, por A. Gredilla.

Estudio petrográfico del Meteorito de Madrid, por íd.

De D. Joseph Dusmet:

Algunos datos para el estudio de los trentedinos de España, por José Dusmet.

Del Rvnt. P. Láonginos Navés S. J.:
Actas de la Soc. Española de Hist. Nat. Sesión del 3 Abril y 6 Junio de 1900.

REVISTAS CIENTÍFICAS

L'Art del Pagés, núms. 692, 693, 694, 695.

Bulletin du Museum d'Histoire Naturelle de Paris, núms. 1, 2, 3.

Boletín de la Sociedad Española de Historia Natural, núms. 1, 2, 3, 4.

LO BIBLIOTECARI

APLECH

En l'interessant estudi sobre'ls *Asca-làfits* d'Espanya, publicat en el número 3 d'aquest BUTLLETÍ, hi figura l'enumeració de las espècies citadas fins ara en la Península. Com a complement d'aquest estudi, convindria afegir que'l *Bubopsis agrioides*, Ramb., ha sigut també trobat a Valencia, segons una nota comunicada a la Societat Espanyola d'Historia Natural, en Juliol de 1876, per l'erudit catedràtic D. Eduard Boscà. Aquesta cita, que ve a limitar per l'Est l'arca de tant curiosa espècie, no deu ser oblidada. — I. B.